

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (astotā palāta)

2023. gada 17. maijā*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Patērētāju aizsardzība – Direktīva 2011/83/ES – 14. panta 4. punkta a) apakšpunkta i) punkts un 5. punkts – Atteikuma tiesības attiecībā uz ārpus uzņēmuma telpām noslēgtiem līgumiem – Attiecīgā tirgotāja informēšanas pienākums – Šī tirgotāja nepaziņošana patērētājam – Patērētāja pienākumi gadījumos, kad tiek izmantotas atteikuma tiesības – Atteikšanās pēc līguma izpildes – Sekas

Lietā C-97/22

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Landgericht Essen* (Esenes apgabaltiesa, Vācija) iesniegusi ar 2021. gada 27. decembra lēmumu un kas Tiesā reģistrēts 2022. gada 10. februārī, tiesvedībā

DC

pret

HJ,

TIESA (astotā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs M. Safjans [*M. Safjan*], tiesneši N. Pisarra [*N. Piçarra*] (referents) un N. Jēskinens [*N. Jääskinen*],

ģenerālvokāts: Dž. Pitrucella [*G. Pitruzzella*],

sekretārs: A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko snieguši:

– DC vārdā – *M. Höffken, Rechtsanwalt*,

– Eiropas Komisijas vārdā – *B.-R. Killmann* un I. Rubene, pārstāvji,

ņemot vērā pēc ģenerālvokāta uzklausišanas pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerālvokāta secinājumiem,

* Tiesvedības valoda – vācu.

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2011/83/ES (2011. gada 25. oktobris) par patērētāju tiesībām un ar ko groza Padomes Direktīvu 93/13/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 1999/44/EK un atceļ Padomes Direktīvu 85/577/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 97/7/EK (OV 2011, L 304, 64. lpp.) 14. panta 5. punktu.
- 2 Šis lūgums ir iesniegts tiesvedībā starp DC un HJ par samaksu par tādu pakalpojumu, kuru DC ir sniedzis, izpildot tādu ārpus uzņēmuma telpām noslēgtu līgumu, saistībā ar kuru uzņēmums visas savas no līguma izrietošās saistības ir nodevis DC.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

- 3 Direktīvas 2011/83 4., 5., 7., 21. un 57. apsvērumā ir noteikts:
 - “(4) [...] Ir jāaskaņo konkrēti patērētāju distances un ārpus uzņēmuma telpām noslēgtu līgumu aspekti, lai patērētājiem izveidotu reālu iekšējo tirgu, atrodot pareizo samēru starp augstu patērētāju aizsardzības līmeni un uzņēmumu konkurētspēju, vienlaikus nodrošinot subsidiaritātes principa ievērošanu.
 - (5) [...] Tāpēc patērētāju informācijas un atteikuma tiesību pilnīga saskaņošana attiecībā uz distances līgumiem un ārpus uzņēmuma telpām noslēgtiem līgumiem sekmēs augstu patērētāju aizsardzības līmeni un iekšējā tirgus labāku darbību starp uzņēmējiem un patērētājiem.
 - [..]
 - (7) Regulējuma galveno aspektu pilnīgai saskaņošanai vajadzētu būtiski stiprināt juridisko noteiktību gan patērētājiem, gan tirgotājiem. [...]
 - [..]
 - (21) Ārpus uzņēmuma telpām noslēgts līgums būtu jādefinē kā līgums, kas noslēgts, tirgotājam un patērētājam vienlaikus fiziski klātesot kādā vietā ārpus tirgotāja uzņēmuma telpām, piemēram, patērētāja mājās vai darbavietā. Atrodoties ārpus uzņēmuma telpām, patērētājs var just iespējamu psiholoģisku spiedienu vai var saskarties ar pārsteiguma faktoru neatkarīgi no tā, vai viņš ir vai nav lūdzis tirgotāja apmeklējumu. [...]
 - [..]
 - (57) Dalībvalstīm jānosaka sankcijas par šīs direktīvas pārkāpumiem un jānodrošina šo sankciju izpilde. Sankcijām vajadzētu būt iedarbīgām, samērīgām un atturošām.”

4 Šīs direktīvas 1. pantā “Priekšmets” ir paredzēts:

“Šīs direktīvas mērķis ir, panākot augstu patērētāju aizsardzības līmeni, veicināt iekšējā tirgus sekmīgu darbību, tuvinot konkrētus aspektus dalībvalstu normatīvajos un administratīvajos aktos, kas attiecas uz līgumiem, kuri noslēgti starp patērētājiem un tirgotājiem.”

5 Minētās direktīvas 2. panta 1., 2., 6. un 8. punktā ir ietvertas šādas definīcijas:

“1) “patērētājs” ir jebkura fiziska persona, kura līgumos, uz ko attiecas šī direktīva, darbojas nolūkos, kas nav saistīti ar tās komercdarbību, uzņēmējdarbību, amatniecisko darbību vai profesiju;

2) “tirgotājs” ir jebkura fiziska vai jebkura privāta vai publiska juridiska persona, kura, tostarp ar jebkuras citas personas, kas darbojas šīs personas vārdā vai uzdevumā, starpniecību, saistībā ar līgumiem, uz kuriem attiecas šī direktīva, darbojas nolūkos, kas ir saistīti ar tās komercdarbību, uzņēmējdarbību, amatniecisko darbību vai profesiju;

[..]

6) “pakalpojumu līgums” ir jebkurš līgums, izņemot pārdošanas līgumu, saskaņā ar kuru tirgotājs sniedz vai apņemas sniegt pakalpojumu patērētājam un patērētājs maksā vai apņemas maksāt tā cenu;

[..]

8) “ārpus uzņēmuma telpām noslēgts līgums” ir jebkurš starp tirgotāju un patērētāju noslēgts līgums, kas:

a) noslēgts, fiziski klātesot tirgotājam un patērētājam vietā, kas nav tirgotāja uzņēmējdarbības telpās;

[..].”

6 Šīs pašas direktīvas 4. pantā “Saskaņošanas pakāpe” ir noteikts:

“Dalībvalstis savos valsts tiesību aktos nepatur spēkā vai neievieš noteikumus, kuri atšķiras no šajā direktīvā paredzētajiem noteikumiem, tostarp stingrākus vai mazāk stingrus noteikumus, lai nodrošinātu atšķirīgu patērētāju aizsardzības līmeni, ja vien šajā direktīvā nav paredzēts citādi.”

7 Direktīvas 2011/83 6. panta “Informēšanas prasības distances līgumiem un ārpus uzņēmuma telpām noslēgtiem līgumiem” 1. punktā ir noteikts:

“Pirms patērētājs ir uzņēmis ārpus uzņēmuma telpām noslēgta līguma vai distances līguma, vai arī jebkāda tamlīdzīga piedāvājuma saistības, tirgotājs skaidrā un saprotamā veidā patērētājam sniedz šādu informāciju:

[..]

h) ja pastāv atteikuma tiesības – nosacījumi, termiņš un kārtība atteikuma tiesību izmantošanai saskaņā ar 11. panta 1. punktu, kā arī I pielikuma B daļā dotais atteikuma veidlapas paraugs;

[..]

j) gadījumā, ja patērētājs izmanto atteikuma tiesības pēc tam, kad iesniedzis pieprasījumu [prasot, lai pakalpojuma izpilde sākas atteikuma termiņā], informācija par to, ka patērētājs maksā tirgotājam samērīgu summu saskaņā ar 14. panta 3. punktu;

[..].”

8 Šīs direktīvas 9. panta “Atteikuma tiesības” 1. punktā ir minēts:

“Izņemot, ja piemēro 16. pantā minētos izņēmumus, patērētājs 14 dienu laikā var atteikties no distances līguma vai ārpus uzņēmuma telpām noslēgta līguma, nesniedzot nekādu pamatojumu un sedzot tikai tās izmaksas, kas paredzētas 13. panta 2. punktā un 14. pantā.”

9 Minētās direktīvas 10. panta “Informācijas nesniegšana par atteikuma tiesībām” 1. punktā ir noteikts:

“Ja tirgotājs patērētājam nav sniedzis informāciju par atteikuma tiesībām, kā noteikts 6. panta 1. punkta h) apakšpunktā, atteikuma termiņš beidzas 12 mēnešus pēc sākotnējā atteikuma termiņa beigām, ko nosaka saskaņā ar 9. panta 2. punktu.”

10 Šīs pašas direktīvas 14. panta “Patērētāja pienākumi atteikuma gadījumos, kad tiek izmantotas atteikuma tiesības” 3.–5. punktā ir noteikts:

“3. Ja patērētājs izmanto atteikuma tiesības pēc tam, kad iesniedzis pieprasījumu saskaņā ar 7. panta 3. punktu [..], patērētājs maksā tirgotājam summu, kura salīdzinājumā ar pilnu līguma izpildi ir proporcionāla tam, kas ir izpildīts līdz brīdim, kad patērētājs informēja tirgotāju par atteikuma tiesību izmantošanu. [..]

4. Patērētājs nesedz nekādas izmaksas par:

a) sniegtajiem pakalpojumiem [..] ne pilnībā, ne daļēji atteikuma termiņā, ja:

i) tirgotājs nav sniedzis informāciju saskaņā ar 6. panta 1. punkta h) vai j) apakšpunktu; [..]

[..].

5. Izņemot 13. panta 2. punktā un šajā pantā paredzētos gadījumus, patērētājs, izmantojot atteikuma tiesības, neuzņemas nekādu atbildību.”

Vācijas tiesības

11 *Bürgerliches Gesetzbuch* (Civillkodekss), redakcijā, kas piemērojama pamatlīdētā (turpmāk tekstā – “Civillkodekss”), 357. panta “Tiesiskās sekas saistībā ar atteikšanos no ārpus uzņēmuma telpām noslēgtiem līgumiem un distances līgumiem, izņemot finanšu pakalpojumu līgumus” 8. punktā ir paredzēts:

“Ja patērētājs atsakās no līguma par pakalpojumu sniegšanu [..], patērētājam par pakalpojumu, kas sniegts līdz atteikumam, ir jāmaksā tirgotājam atlīdzība, ja patērētājs tirgotājam ir skaidri lūdzis, lai viņš sāk sniegt pakalpojumu pirms atteikuma termiņa beigām. Tiesības, kas izriet no pirmā teikuma, pastāv tikai tad, ja tirgotājs ir informējis patērētāju atbilstoši [1994. gada 21. septembra *Einführungsgesetz zum Bürgerlichen Gesetzbuche* (Civillkodeksa ievadlikums; *BGBI.* 1994 I, 2494. lpp.;

labojums – *BGBI*. 1997 I, 1061. lpp.), redakcijā, kas piemērojama pamatlietā (turpmāk tekstā – “*EGBGB*”)] 246.a pant[am] [..].”

- 12 *EGBGB* 246.a panta “Informēšanas prasības ārpus uzņēmuma telpām noslēgtiem līgumiem un distances līgumiem, izņemot finanšu pakalpojumu līgumus” 1. punkta “Informēšanas prasības” 2. apakšpunkta pirmā teikuma 1. un 3. punktā ir noteikts:

“Ja patērētājam ir atteikuma tiesības [..], tirgotāja pienākums ir informēt patērētāju:

1. par nosacījumiem, termiņiem un kārtību, kādā īstenot atteikuma tiesības saskaņā ar Civilkodeksa 355. panta 1. punktu, kā arī par 2. pielikumā doto atteikuma veidlapas paraugu,

[..]

3. par to, ka patērētājam līguma par pakalpojumu sniegšanu gadījumā [..] saskaņā ar Civilkodeksa 357. panta 8. punktu ir jāsamaksā tirgotājam samērīga summa par tirgotāja sniegto pakalpojumu, ja patērētājs atteikuma tiesības izmanto pēc tam, kad, atbildot uz tirgotāja aicinājumu, tirgotājam ir skaidri lūdzis, lai viņš sāk sniegt pakalpojumu pirms atteikuma termiņa beigām.”

Pamatlieta un prejudiciālais jautājums

- 13 2020. gada 6. oktobrī HJ, mutiski vienojoties ar uzņēmumu, noslēdza līgumu par savas mājas elektroiekārtas remontu, bet uzņēmums neinformēja HJ par viņa atteikuma tiesībām saskaņā ar Civilkodeksa ievadlikuma, redakcijā, kas piemērojama pamatlietā, 246.a pantu.
- 14 Pēc līguma izpildes uzņēmums 2020. gada 21. decembrī HJ iesniedza atbilstošo rēķinu, kuru HJ nesamaksāja.
- 15 2021. gada 15. martā uzņēmums saskaņā ar minēto līgumu cedēja visas savas no līguma izrietošās saistības DC.
- 16 Pēc tam, kad HJ 2021. gada 17. martā paziņoja par līguma atteikumu, DC vērsās *Landgericht Essen* (Esenes apgabaltiesa, Vācija) – iesniedzējtiesā – ar prasību samaksāt par pakalpojumu, kas sniegts HJ. DC apgalvo, ka uzņēmumam cedentam, neraugoties uz HJ atteikšanos, ir tiesības uz šo maksājumu, pat ja nav izpildīti Civilkodeksa 357. panta 8. punktā paredzētie nosacījumi. Šādu tiesību liegšana attiecīgā tirgotāja pienākuma sniegt informāciju neizpildes dēļ esot “nesamērīga sankcija” pretēji Direktīvas 2011/83 57. apsvērumā noteiktajam.
- 17 Savukārt HJ apgalvo – tā kā uzņēmums cedents nav viņu informējis par viņa atteikuma tiesībām, DC nav nekādu tiesību saņemt samaksu par pakalpojumu, kas sniegts, izpildot pamatlietā aplūkoto līgumu.
- 18 Iesniedzējtiesa uzskata, ka pamatlietas risinājums ir atkarīgs no Direktīvas 2011/83 14. panta 5. punkta interpretācijas. Tā piekrīt, ka saskaņā ar Civilkodeksa normām, kas pieņemtas, lai transponētu šo direktīvu, patērētājam nav jāmaksā par pakalpojumiem, kas sniegti, pirms iestājies atteikuma termiņš, ja attiecīgais tirgotājs nav informējis patērētāju par atteikuma tiesībām.

- 19 Tomēr iesniedzējtiesa jautā, vai ar 14. panta 5. punktu ir izslēgtas jebkādas tirgotāja tiesības saņemt “kompensācijas atlīdzību”, tostarp gadījumā, ja patērētājs ir izmantojis savas atteikuma tiesības tikai pēc ārpus uzņēmuma telpām noslēgta līguma izpildes un tādējādi ir guvis mantisku labumu, pārkāpjot nepamatotas iedzīvošanās aizlieguma principu, ko Tiesa ir atzinusi par Savienības tiesību vispārējo principu.
- 20 Šādos apstākļos *Landgericht Essen* (Esenes apgabaltiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

“Vai Direktīvas [2011/83] [...] 14. panta 5. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka attiecīgā norma situācijā, kad pasūtītājs no gribas izteikuma par būvniecības līguma noslēgšanu, kas noslēgts ārpus uzņēmuma telpām, atsakās tikai pēc tam, kad tirgotājs jau ir (pilnībā) sniedzis savus pakalpojumus, neparedz tirgotājam nekādas tiesības uz pakalpojuma vērtības atlīdzību vai kompensāciju arī tad, ja saskaņā ar tiesību normām par atteikuma tiesiskajām sekām gan nav izpildīti nosacījumi par tiesībām uz pakalpojuma vērtības atlīdzību, tomēr tirgotāja sniegto būvniecības pakalpojumu rezultātā pasūtītājs ir guvis mantisku labumu, proti, viņš ir netaisni iedzīvojies?”

Par prejudiciālo jautājumu

- 21 Ar šo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai Direktīvas 2011/83 14. panta 5. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tas atbrīvo patērētāju no jebkāda pienākuma maksāt par pakalpojumiem, kas sniegti, izpildot ārpus uzņēmuma telpām noslēgtu līgumu, ja attiecīgais tirgotājs viņam nav sniedzis šīs direktīvas 14. panta 4. punkta a) apakšpunkta i) punktā minēto informāciju un patērētājs savas atteikuma tiesības ir izmantojis pēc līguma izpildes.
- 22 Vispirms jānorāda, ka ar 2022. gada 29. septembra vēstuli, kas Tiesā reģistrēta 2022. gada 13. oktobrī, iesniedzējtiesa, iepazīsies ar Eiropas Komisijas iesniegtajos rakstveida apsvērumos paustajām šaubām par pamatlietā aplūkotā ārpus uzņēmuma telpām noslēgtā līguma raksturiezīmēm, precizēja, ka šis līgums būtu jākvalificē kā “pakalpojumu līgums” Direktīvas 2011/83 2. panta 6. punkta izpratnē.
- 23 To precizējot, jāatgādina, ka saskaņā ar Direktīvas 2011/83 14. panta 5. punktu patērētājs, kas izmanto savas atteikuma tiesības no “ārpus uzņēmuma telpām noslēgta līguma” šīs direktīvas 2. panta 8. punkta izpratnē, lasot to kopsakarā ar 2. panta 1. un 2. punktu, neuzņemas nekādu atbildību par šo faktu, ja vien minētās direktīvas 13. panta 2. punktā un 14. pantā nav noteikts citādi.
- 24 Viena no pēdējām minētajām tiesību normām ir Direktīvas 2011/83 14. panta 3. punkts, saskaņā ar kuru patērētājam, kas izmanto savas atteikuma tiesības pēc tam, kad ir lūdzis attiecīgo tirgotāju izpildīt ārpus uzņēmuma telpām noslēgtu līgumu šīs direktīvas 9. pantā paredzētajā 14 dienu atteikuma termiņā, ir jāmaksā tirgotājam summa, kura aprēķināta, pamatojoties uz līgumā nolīgto kopējo līguma summu, un kura ir proporcionāla tam, kas sniegts līdz brīdim, kad tirgotājs ir informēts par atteikuma tiesību izmantošanu, salīdzinājumā ar līgumā paredzēto pakalpojumu kopumu.
- 25 Minētais 14. panta 3. punkts tomēr jālasa kopsakarā ar Direktīvas 2011/83 14. panta 4. punkta a) apakšpunkta i) punktu. No tā izriet – ja attiecīgais tirgotājs, pirms patērētājs ir noslēdzis līgumu ārpus uzņēmuma telpām, nav sniedzis patērētājam šīs direktīvas 6. panta 1. punkta h) vai

- j) apakšpunktā minēto informāciju, pirmkārt, par atteikuma tiesību izmantošanas nosacījumiem, termiņu un kārtību un, otrkārt, par pienākumu samaksāt 14. panta 3. punktā paredzēto summu, patērētājam nav jāsedz nekādas izmaksas par pakalpojumiem, kas tam pilnībā vai daļēji ir sniegti atteikuma termiņa laikā. Turklāt šīs direktīvas 6. panta 1. punkta h) apakšpunktā paredzētās informācijas nesniegšana saskaņā ar minētās direktīvas 10. panta 1. punktu ir iemesls, lai atteikuma termiņš beigtos divpadsmit mēnešus pēc sākotnējā atteikuma termiņa beigām.
- 26 Direktīvas 2011/83 14. panta 5. punktā minēto atteikuma tiesību mērķis ir aizsargāt patērētāju īpašā, ārpus uzņēmuma telpām noslēgta līguma noslēgšanas kontekstā, kurā, kā atgādināts šīs direktīvas 21. apsvērumā, patērētājs var tikt pakļauts iespējamam psiholoģiskam spiedienam vai var saskarties ar pārsteiguma faktoru neatkarīgi no tā, vai viņš ir vai nav lūdzis attiecīgā tirgotāja apmeklējumu. Līdz ar to informācija, kas sniedzama pirms līguma noslēgšanas, minētajam patērētājam ir ārkārtīgi svarīga, un tā ļauj viņam apzināti pieņemt lēmumu noslēgt vai nenslēgt šo līgumu (pēc analogijas skat. spriedumu, 2019. gada 23. janvāris, *Walbusch Walter Busch*, C-430/17, EU:C:2019:47, 45. un 46. punkts).
- 27 No tā izriet, ka tad, ja pirms ārpus uzņēmuma telpām noslēgta līguma Direktīvas 2011/83 2. panta 8. punkta izpratnē attiecīgais tirgotājs nav sniedzis patērētājam šīs direktīvas 6. panta 1. punkta h) vai j) apakšpunktā paredzēto informāciju un ja patērētājs izmanto savas atteikuma tiesības, ar minētās direktīvas 14. panta 4. punkta a) apakšpunkta i) punktu kopsakarā ar 5. punktu patērētājs ir atbrīvots no jebkāda pienākuma atteikuma termiņa laikā samaksāt tirgotājam par tā sniegto pakalpojumu.
- 28 Iesniedzējtiesai tomēr rodas jautājums, vai patērētāja šādi gūtais mantiskais labums nav pretrunā nepamatotas iedzīvošanās aizlieguma principam.
- 29 Šajā ziņā jāatgādina, ka Direktīvas 2011/83 mērķis saskaņā ar tās 1. pantu ir nodrošināt augstu patērētāju tiesību aizsardzības līmeni, kāds tas ir nostiprināts LESD 169. pantā un Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 38. pantā (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2019. gada 10. jūlijs, *Amazon EU*, C-649/17, EU:C:2019:576, 39. punkts).
- 30 Lai sasniegtu šo mērķi, ar šo direktīvu, kā izriet no tās 4., 5. un 7. apsvēruma, tiek pilnīgi saskaņoti noteikti būtiskie aspekti līgumos, kas noslēgti starp tirgotājiem un patērētājiem (spriedums, 2018. gada 13. septembris, *Starman*, C-332/17, EU:C:2018:721, 27. punkts). Šajā kontekstā minētās direktīvas 4. pantā ir noteikts, ka dalībvalstis savās valstīs tiesībās nepatur spēkā vai neievieš noteikumus, ar kuriem tiek radīts atšķirīgs patērētāju tiesību aizsardzības līmenis no šajā pašā direktīvā noteiktā, ja vien šajā direktīvā nav noteikts citādi.
- 31 Direktīvas 2011/83 mērķis būtu apdraudēts, ja šīs direktīvas 14. panta 5. punkts būtu jāinterpretē tādējādi, ka ar to tiek pieļauts nepiemērot minētās direktīvas 9. panta 1. punktu un 14. panta 4. punkta a) apakšpunkta i) punktu un tādējādi patērētājam pēc atteikšanās no pakalpojumu līguma, kas noslēgts ārpus uzņēmuma telpām, varētu rasties izmaksas, kuras nav tieši paredzētas šajā direktīvā.
- 32 Šis risinājums atbilst šī sprieduma 26. punktā atgādinātajai būtiskajai nozīmei, kāda Direktīvā 2011/83 ir piešķirta pirms līguma noslēgšanas sniegtajai informācijai par atteikuma tiesībām no ārpus uzņēmuma telpām noslēgtiem līgumiem. Tālab, ja attiecīgais tirgotājs nav sniedzis patērētājam šo informāciju, tirgotājam saskaņā ar šīs direktīvas 9. panta 1. punktu ir jāsedz izmaksas, kas tam radušās, izpildot pakalpojumu līgumu, kurš noslēgts ārpus uzņēmuma

telpām, patērētāja atteikuma termiņā. Šādos apstākļos nav atbalstāma DC atsaukšanās uz sankciju samērīguma principu, kas izklāstīts minētās direktīvas 57. apsvērumā, lai izvairītos no šādām izmaksām.

- 33 Visbeidzot, šie konstatējumi neietekmē iespēju, kas, visticamāk, ir paredzēta valsts tiesībās, attiecībā uz DC – jo DC nevar atzīt par atbildīgu par HJ neinformēšanu par tiesībām atteikties no ārpus uzņēmuma telpām noslēgta līguma – celt regresa prasību pret pārdevēju vai tirgotāju, kurš tam šādos apstākļos ir cedējis savas no līguma izrietošās saistības (pēc analogijas skat. spriedumu, 2019. gada 17. oktobris, *Comida paralela 12*, C-579/18, EU:C:2019:875, 44. punkts).
- 34 Nemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, uz uzdoto jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 2011/83 14. panta 4. punkta a) apakšpunkta i) punkts un 5. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tie atbrīvo patērētāju no jebkāda pienākuma maksāt par pakalpojumiem, kas sniegti, izpildot ārpus uzņēmuma telpām noslēgtu līgumu, ja attiecīgais tirgotājs viņam nav sniedzis 14. panta 4. punkta a) apakšpunkta i) punktā minēto informāciju un patērētājs savas atteikuma tiesības ir izmantojis pēc līguma izpildes.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 35 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība izriet no tiesvedības, kas notiek iesniedzējtiesā, tāpēc tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (astotā palāta) nospriež:

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2011/83/ES (2011. gada 25. oktobris) par patērētāju tiesībām un ar ko groza Padomes Direktīvu 93/13/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 1999/44/EK un atceļ Padomes Direktīvu 85/577/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 97/7/EK 14. panta 4. punkta a) apakšpunkta i) punkts un 5. punkts

ir jāinterpretē tādējādi, ka

tie atbrīvo patērētāju no jebkāda pienākuma maksāt par pakalpojumiem, kas sniegti, izpildot ārpus uzņēmuma telpām noslēgtu līgumu, ja attiecīgais tirgotājs viņam nav sniedzis 14. panta 4. punkta a) apakšpunkta i) punktā minēto informāciju un patērētājs savas atteikuma tiesības ir izmantojis pēc līguma izpildes.

[Paraksti]